

Brussel, 8 mei 2024
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2016/0222(COD)

9021/24
ADD 1 REV 1

CODEC 1132
ASILE 60

NOTA I/A-PUNT

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	ONTWERPRICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming (herschikking) (eerste lezing) - Vaststelling van de wetgevingshandeling = Verklaringen

Verklaring van de Republiek Bulgarije

Bulgarije bedankt het Spaanse en het Belgische voorzitterschap voor hun harde werk tijdens de onderhandelingen met het Europees Parlement, wat tot de afronding van de asielhervorming heeft geleid.

Wij zijn ingenomen met het politieke akkoord dat de twee wetgevers hebben bereikt. Het nieuwe asielstelsel zal voorzien in een volwaardige en gestructureerde gemeenschappelijke Europese respons en tegelijkertijd zorgen voor een evenwicht tussen solidariteit en verantwoordelijkheid. Als lidstaat in de voorste linie, permanent blootgesteld aan het risico van een migratiecrisis en onderworpen aan versterkte verplichtingen om de goede werking van het Schengengebied te garanderen, zal Bulgarije, in een geest van solidariteit, rekenen op de billijke verdeling van de verantwoordelijkheid en de steun uit de Uniefondsen voor de tenuitvoerlegging van de nieuwe regels.

In 2018 heeft het Bulgaarse Grondwettelijk Hof een beslissing aangenomen waarin wordt verklaard dat het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld juridische concepten in verband met het begrip “gender” uitdraagt die onverenigbaar zijn met de hoofdbeginselen verankerd in de Bulgaarse grondwet, en bedoeld zijn om het onderscheid te maken tussen “geslacht” als biologische categorie (vrouwen en mannen) en “gender” als sociaal concept.

Daarom is Bulgarije dankbaar voor de inspanningen om tegemoet te komen aan de nationale bezwaren in verband met het gebruik van gendergerelateerde begrippen in sommige handelingen die deel uitmaken van het asielpakket, gezien het besluit van het Grondwettelijk Hof van Bulgarije.

Bulgarije verzet zich niet tegen de vaststelling van het migratie- en asielpact, maar benadrukt dat wij de gendergerelateerde terminologie in sommige handelingen van het asielpakket zullen interpreteren in de zin van een biologische categorie (vrouwen en mannen).

Verklaring van Tsjechië

Tsjechië erkent dat de huidige regels voor het migratie- en asielbeleid van de EU aan hervorming toe zijn. Verscheidene uitdagingen en met name de ontwikkelingen sinds de vluchtelingencrisis van 2015-2016 hebben de kwetsbaarheid van ons systeem, dat niet langer houdbaar is, duidelijk gemaakt. Aangezien alleen een gemeenschappelijke oplossing op EU-niveau een adequaat antwoord kan bieden op de problemen waarmee de EU en de lidstaten zowel gezamenlijk als individueel worden geconfronteerd, waarderen wij de inspanningen om de belangrijkste tekortkomingen aan te pakken.

Gedurende de onderhandelingen over het migratie- en asielpact heeft Tsjechië voornamelijk geijverd voor een betere bescherming van de buitengrenzen met het oog op een veiliger Schengengebied, en een functioneel evenwicht tussen verantwoordelijkheid en solidariteit.

Tsjechië is met name verheugd over het feit dat het definitieve compromis geen verplichting oplegt om onderdanen van derde landen te herplaatsen uit andere lidstaten of derde landen. Hoewel andere verbeteringen van de huidige regeling bij ons zeker in goede aarde vallen, merkt Tsjechië tegelijkertijd wel op dat het resultaat van de interinstitutionele onderhandelingen niet geheel in overeenstemming is met de ambitie van het mandaat van de Raad en dat de efficiëntie van sommige instrumenten in het gedrang is gebracht door extra administratieve lasten voor de lidstaten, wat tot praktische moeilijkheden en verhoogde kosten heeft geleid.

In het licht van het bovenstaande en overeenkomstig de pakketaanpak, heeft Tsjechië besloten om zich van stemming te onthouden over de wetgevingsinstrumenten van het pact. Toch is Tsjechië erkentelijk voor de geest van eenheid in de EU en beschouwt het deze mijlpaal als een nieuwe kans om, met hernieuwde inspanningen, door te gaan met de hervorming van het migratie- en asielbeleid van de EU, met bijzondere aandacht voor de externe dimensie en innovatieve ideeën op dit gebied.

Verklaring van Hongarije

Hongarije blijft ten stelligste overtuigd van de noodzaak om een gemeenschappelijk Europees asielstelsel te ontwikkelen dat gericht is op het aanpakken van de onderliggende oorzaken van illegale migratie, de prikkels voor illegale migratie tot een minimum beperkt en uiteindelijk elimineert, voorkomt dat personen die misbruik willen maken van het asielstelsel de Europese Unie binnenkomen, en de mogelijkheid omvat om asielverzoeken in derde landen te behandelen op basis van het beginsel van extraterritorialiteit. Om deze doelstellingen te kunnen verwezenlijken, moeten we in de eerste plaats erkennen dat mondiale migratie-uitdagingen niet op Europees grondgebied kunnen worden opgelost. Daarom moeten we geen onoplosbare problemen importeren, maar hulp brengen waar die nodig is.

Voor de ontwikkeling van een doeltreffend gemeenschappelijk Europees asielstelsel is het van essentieel belang een evenwicht te vinden tussen verantwoordelijkheid en solidariteit. Volgens ons wordt dit evenwicht echter niet bereikt in de voorgestelde rechtshandelingen.

Hongarije staat met klem het standpunt voor dat de wijziging van de richtlijn opvangvoorzieningen niet alleen tot doel heeft secundaire bewegingen te voorkomen, maar ook de efficiënte uitvoering van de asielprocedure te ondersteunen. Sinds 2018 is het echter nog duidelijker geworden dat de migratiestromen naar Europa worden gestimuleerd door aantrekkende factoren, zoals de brede waaier aan voordelen in het huidige ontwerp (faciliteren van toegang tot de arbeidsmarkt en verstrekken van een dagvergoeding als een geldbedrag) of de al te flexibele regels voor de bewaring van asielzoekers, wat de illegale migratie van economische migranten naar Europa, die niet in aanmerking komen voor bescherming, alleen maar in de hand werkt.

Voorts erkent en bevordert Hongarije de gelijkheid van vrouwen en mannen in overeenstemming met de Hongaarse grondwet en het primair recht, de beginselen en de waarden van de Europese Unie, en met de internationaalrechtelijke verplichtingen en beginselen. De gelijkheid van vrouwen en mannen is als fundamentele waarde verankerd in de Verdragen van de Europese Unie. In overeenstemming daarmee en met zijn nationale wetgeving interpreteert Hongarije de term “gender” in de toepasselijke rechtshandelingen als een verwijzing naar “geslacht”.

Ten slotte, in overeenstemming met de herhaalde oproep van de Europese Raad, houdt Hongarije eraan vast dat er overeenstemming moet worden bereikt over een doeltreffend migratie- en asielbeleid zonder nieuwe aantrekkende factoren te creëren.

In het licht van de bovengenoemde redenen kan Hongarije de vaststelling van de herschikking van de richtlijn opvangvoorzieningen niet steunen, aangezien deze onlosmakelijk deel uitmaakt van een fundamenteel gebrekkig systeem.

Verklaring van de Republiek Polen

1. De regering van de Republiek Polen waardeert de inspanningen van de Raad van de EU, het Europees Parlement en de Europese Commissie om tot een compromis te komen over een alomvattende en verantwoorde respons van de Europese Unie op de uitdagingen van de huidige migratieprocessen. Tegelijkertijd benadrukken wij dat de regering geen echte kans heeft gehad om deel te nemen aan de onderhandelingen over het migratie- en asielpact.
2. De regering van de Republiek Polen wijst op de mogelijkheid om het beheer van enkele aspecten van het migratie- en asielpact te verbeteren. Nadere analyse van de rechtshandelingen in het pact heeft echter uitgewezen dat er onvoldoende aandacht is besteed aan de specifieke situatie in de aan Belarus en Rusland grenzende lidstaten. Deze gaan immers gebukt onder een constante hoge druk als gevolg van kunstmatig gecreëerde migratieroutes. In dit verband moet worden opgemerkt dat de Europese Raad herhaaldelijk, waaronder in zijn conclusies van 14 en 15 december 2023, de negatieve gevolgen van de instrumentalisering van migratie heeft benadrukt en het instrumentele gebruik van migranten door derde landen voor politieke doeleinden heeft veroordeeld.
3. De regering van de Republiek Polen is van mening dat het migratie- en asielpact niet het juiste evenwicht tussen verantwoordelijkheid en solidariteit biedt en mogelijk aanleiding geeft tot toekomstige geschillen tussen EU-instellingen en de lidstaten.
4. Daarom heeft de regering van de Republiek Polen besloten tegen alle rechtshandelingen te stemmen, die binnen het toepassingsgebied van het pact vallen.

Verklaring van de Slowaakse Republiek

De Slowaakse Republiek erkent dat het gemeenschappelijk Europees asielstelsel moet worden hervormd. Wij waarderen de inspanningen van alle betrokken voorzitterschappen ten zeerste. Tegelijkertijd zij wij ons ervan bewust dat het bereiken van een compromis geen gemakkelijke opgave was.

Het is echter erg belangrijk dat we niet afstappen van de standpunten die we al lang innemen en verkondigen.

Wij waarderen dat de nadruk van het pact ligt op het oplossen van de oorzaken van migratie in de landen van herkomst, wat kan helpen om de druk op de buitengrenzen van de EU te verlichten.

Wij zijn van mening dat de consistente bescherming van de buitengrenzen van de EU en een doeltreffend terugkeerbeleid prioriteiten van een succesvol Europees migratiebeleid moeten zijn.

Het is wenselijk alle maatregelen ter voorkoming van illegale migratie te treffen en tegelijkertijd hulp te bieden aan mensen die internationale bescherming nodig hebben.

Hoewel we erkennen dat er grotendeels is afgestapt van het concept van verplichte herplaatsingsquota, zijn wij er niet van overtuigd dat de voorstellen het juiste evenwicht tussen solidariteit en verantwoordelijkheid vinden.

Solidariteit is een belangrijk beginsel bij het beheer van migratie, maar wij zijn de mening toegedaan dat de lidstaten volledig zelf moeten kunnen beslissen welke vorm die aanneemt. Helaas voldoen de voorstellen niet aan deze eis, aangezien financiële bijdragen verplicht zijn indien een bepaald aantal asielzoekers niet wordt herplaatst. Tegelijkertijd worden de verantwoordelijkheidscompensaties op grond van de Dublinverordening ook verplicht indien aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Deze elementen vormen sterke aantrekkende factoren en stimuleren secundaire migratie.

De Slowaakse Republiek stemt derhalve tegen de voorstellen op het gebied van solidariteit, te weten de verordening asiel- en migratiebeheer en de verordening betreffende de aanpak van crisis- en overmachtsituaties op het gebied van migratie en asiel.

Gezien de onderlinge verbondenheid van alle voorstellen, onthouden wij ons van stemming over de andere voorstellen.